

VROEGTIJDIGE BEHANDELING VAN KANKER EN HET ZOGENAAMDE „KORTEWEG-EFFECT”

In verband met de discussies over „vroegtijdige” behandeling van kanker en het zogenaamde „Korteweg-effect” is de volgende mededeling wellicht niet zonder belang.

Het kan wijlen prof. KORTEWEG zeker niet te doen zijn geweest om het naar voren brengen van een bloot statistisch feit, doch veeler om de ratio die achter dit feit schuilgaat. Als oud-leerling en policlinisch co-assistent herinner ik mij meermalen uit zijn mond te hebben vernomen: „men moet ook op het organisme kunnen vertrouwen en iets daaraan overlaten”. Dit is dus wat men heden bedoelt met de bijzondere „tumor organisme relatie”. En het schijnt mij een der belangrijkste taken der cancerologie deze bijzondere verhouding te leren begrijpen.

Amsterdam, 15 December 1953

N. WATERMAN

BERICHTEN

BUITENLAND

CANADA. — POLIOMYELITIS EN GAMMAGLOBULINE. Uit een rede, 1 October j.l. gehouden door de Minister van Volksgezondheid in de jaarvergadering van de Canadian Public Health Association, blijkt, dat de CONNAUGHT Medical Research Laboratories te Toronto 25.000 doses gammaglobuline hebben bereid, welke hoeveelheid bestemd is voor personen, jonger dan 30 jaar, die in aanraking zijn geweest met paralytische lijdens aan poliomyelitis. Het na-onderzoek zal met veel zorg worden georganiseerd, maar de verwachtingen van het experiment zijn niet groot (*Suid Afrikaans Tydskrif vir Geneeskunde*, 1953, bl. 1014).

ENGELAND. — DE GESCHRIFTEN VAN WILLIAM HARVEY. Van *Bibliography of the Writings of Dr. WILLIAM HARVEY (1573-1657)*, bewerkt door G. KEYNES, is een tweede uitgave verschenen bij de University Press te Cambridge (Prijs: 50 sh.). De eerste uitgave dateert van 1927, ter herdenking van HARVEY's *De Motu Cordis*, in 1627 uitgegeven. Dr. KEYNES is zelf bezitter van 24 exemplaren van HARVEY's werken (*Lancet*, 31 October 1953, bl. 920).

— GENEZING DOOR GEBED. De aartsbisschoppen van Canterbury en York hebben een „commission on divine healing” benoemd met de opdracht de theologische, geneeskundige, psychologische en pastorale zijden van het vraagstuk te onderzoeken. De uitslag van dit onderzoek zal, naar de aartsbisschoppen verwachten, leiden tot beter begrip en tot samenwerking van clerus en medische professie (*Lancet*, 31 October 1953, bl. 946).

— „SMOGFILTER”. Het Ministerie van Gezondheid doet een onderzoek instellen naar een bruikbaar filter voor tijden, waarin een dichte mist, bezwangerd met verbrandingsproducten, de gezondheid bedreigt (*Medical Officer*, 7 November 1953, bl. 224).

FRANKRIJK. — „KANKERDAGEN”. „Les trois journées du cancer”, sedert een vijftal jaren georganiseerd door het Institut GUSTAVE ROUSSY (Villejuif), zijn bestemd in Juni 1954 te worden herhaald.

— CHATIN HERDACHT. Het tijdschrift *Voeding* (1953, bl. 489) herdenkt de botanicus GASPARD ADOLPHE CHATIN (1813-1901), die in de jaren 1850-1852 onderzoekingen deed over het voorkomen van jodium in de natuur. Hij kwam tot de slotsom: „une proportion trop minime de jode dans les eaux potables de certaines contrées paraît être la cause principale du goître”. Hij bevestigde aldus een in 1849 uitgesproken onderstelling van PREVOST, die de aanleiding was geweest tot zijn onderzoek.

CHATIN's werk heeft onverdiende critiek gevonden en geraakte buiten de belangstelling. Pas in het begin van deze eeuw werd het door TH. VON FELLEBERG bevestigd.

GROENLAND. — MAZELEN ZONDER BEVOLKINGSIMMUNITEIT. In 1951 heerste mazelen op Groenland en tastte vrijwel de gehele bevolkingsgroep aan; van 4262 personen bleven slechts 5 vrij van de ziekte. De letaliteit bedroeg 1,8 pCt. Ook zeer jonge kinderen bleken vatbaar (onder anderen 3 zuigelingen, die slechts 2 weken oud waren), blijkbaar bij gebrek aan passieve immuniteit. Een andere bijzonderheid was het soms korte incubatietijdperk (7 tot 9 dagen). Opmerkelijk is ook, dat van de 77 sterfgevallen 25 plaats grepen in het prodromale stadium (*J.A.M.A.*, 10 October 1953, bl. 581).